

ದುಃಖವೇ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಐಶ್ವರ್ಯವೂ ಇಂತಹ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ದಾರಿ. ಹಣದಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕಿಂತ ಹಾನಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು.

ಅತಿಬುದ್ಧಿ ಅಪಾಯಕಾರಿ: ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ತಾವೇ ತುಂಬಾ ಬುದ್ಧಿವಂತರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹವರು ಕೊನೆಗೆ ಮೋಸಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಕಾಗೆಯ ಹಾಗೆ. ಕಾಗೆಯು ತನ್ನನ್ನು ನಾನು ತುಂಬಾ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಯಂತೆ. ಆದರೇನು, ಅದು ಸುಖವೆಂದರೆ ಅವು ಎಲಚಿಹಣ್ಣಿಗೆ ಸಮ. ಬರೀ ಸಿಪ್ಪೆ ಮತ್ತು ಬೀಜ ತಿಂದರೆ ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ಹುಳಿ ತೇಗು ಕಟ್ಟಿಟ್ಟ ಬುತ್ತಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕ್ಷಣಿಕವಾದ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸುಖ ಗಳಿಗಾಗಿ ಭಗವಂತನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಲಭ್ಯವಾಗುವ ಶಾಶ್ವತ ಸುಖವನ್ನು ಬಲಿ ಕೊಡಬಾರದು.

ಸೋಮಾರಿತನವೆಂಬ ಮಾರಿ: ಸೋಮಾರಿತನದಿಂದ ಯಾವ ಸಾಧನೆಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ನಮಗೆ ರುಚಿಕರ ವಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದನ್ನು ಅವರೇ ನಮ್ಮ ಬಾಯಿಗೂ ಇಡಲಿ ಎಂದು ನಾವು ಬಯಸುತ್ತೇವೆ.

ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುವ ವೈರಾಗ್ಯ: ಭಗವಂತನನ್ನು ಕುರಿತ ಚಿಂತನೆ ಹೃದಯ ದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯೂರಬೇಕಾದರೆ, ವೈರಾಗ್ಯವೆಂಬ ಅಗ್ನಿ ಸದಾ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಈ ಜಗತ್ತು ನಮ್ಮ ಶಾಶ್ವತ ನಿವಾಸ ವಲ್ಲ, ಇದು ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ತಂಗಿ ಹೋಗುವ ಸ್ಥಳ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಹೃದಯಾಂತರಾಳದಲ್ಲಿರಬೇಕು.

ಮನುಷ್ಯರಾಗುವ ಬಗೆ: ಭಗವಂತನ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ತ್ಯಾಗವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವೇ ಇಲ್ಲ. ತ್ಯಾಗವೆಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಇಂದ್ರಿಯಸುಖ ಗಳನ್ನೂ ಈ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತ್ಯಜಿಸುವುದು ಎಂದೇ ಅರ್ಥ. ಹೇ, ದೇವ, ನನಗೆ ಯಾವುದೂ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಯಾವುದು ಕೆಟ್ಟದು ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯದು. ನಾನು ನಿನ್ನ ಸೇವಕ, ನಿನ್ನ ಇಚ್ಛೆ ಯಿದ್ದಂತಾಗಲಿ ಎಂದು ಭಗವಂತನ ಪಾದಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ಶರಣು ಹೊಂದಿ, ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಉನ್ನತರಾಗಬೇಕು. ಆಗಲೇ ನಾವು ಯೋಗ್ಯರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮನವನ್ನಿರಿಸುವುದು ಬಹು ಕಷ್ಟ: ಮನಸ್ಸು ಸಾವುವ ಕಾಳಿನ ಪೊಟ್ಟಣವಿದ್ದಂತೆ. ಚೆಲ್ಲಿಹೋದರೆ ಆ ಕಾಳುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ ಕಷ್ಟವೋ, ಹಾಗೆಯೇ ವಯಸ್ಸಾದ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಚಂಚಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಏಕಾಗ್ರಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಆಗ ದುಸ್ತರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮನವೆಂಬ ಕಾವಲುಗಾರ: ಶ್ರೀಮಂತರ ಮನೆಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಾವಲುಗಾರನಿರುತ್ತಾನೆ. ಕಳ್ಳರು, ದನಕುರಿಗಳು ನುಗ್ಗದಂತೆ ಅವನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಶರೀರವೆಂಬ ಮನೆಗೆ ಮನವೇ ಕಾವಲುಗಾರ. ಕೆಟ್ಟ ಆಲೋಚನೆಗಳು ನುಸುಳಿದಂತೆ ಕಾವಲಿದ್ದರೆ ಸಾಕು.

ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀದರ್ಶನ : ಸಂನ್ಯಾಸಿಯು ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ನೋಡಲಾಗದು. ನೋಡಿದರೆ, ಅವರ ಚಿತ್ರ, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಆಗ ನಾವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ, ಅದರ ಅರಿವಿಲ್ಲ ದೆಯೇ, ಅದನ್ನು ಭೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಸಾಧುವು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯ ರನ್ನು ನೋಡಿದರಾಗಲಿ, ಸ್ವಪ್ನ ಸ್ಥಲನವಾದರಾಗಲಿ, ಪಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ವಾಗಿ ಮರುದಿನ ಅಲ್ಪಾಹಾರ ಅಥವಾ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಬೇಕು. ತುಂಬಾ ಜಪ ಮಾಡಬೇಕು.

ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ರೂಢಿಸಬೇಕು: ದೇವರು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ, ಅವಿದ್ಯೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ವಿದ್ಯೆ ಎಂದರೆ ನಿತ್ಯಾನಿತ್ಯವಸ್ತುವಿವೇಕ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಗ. ಅವಿದ್ಯೆ ಎಂದರೆ ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ, ಲೋಭ, ಮೋಹ, ಮದ, ಮಾತ್ಸರ್ಯ. ಇವು ಮಾನವನನ್ನು ದಾನವನ್ನಾಗಿಸುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿ, ಅವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ಪರಮಹಂಸರು ಮತ್ತು ವಿವೇಕಾನಂದರು: ಸಾಧಕರು ತಮ್ಮ ಕಾಲವನ್ನೆಲ್ಲ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರ, ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾ ನಂದರ ಜೀವನ ಸಂದೇಶ ಮತ್ತು ಅವರು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಲಹೆ - ಇವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆಯಬೇಕು. ತಾವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲ ಅವರಿಗಾಗಿ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯೂರಬೇಕು. ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಶ್ರೀರಾಮ ಕೃಷ್ಣ-ವಿವೇಕಾನಂದರಿಗೂ ಏನೇನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲ ವರು ಶ್ರದ್ಧೆ ಕೆಡಿಸಲು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಿವಿಗೊಡ ಬಾರದು.

ಸುಧೆಯೆಂದರೆ ಅಮೃತ: ಹೀಗೆ 'ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದ ವಚನಸುಧೆ' ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ತೋರುವ ಅಪೂರ್ವ ಕೈದೀವಿಗೆ. ಇದು ನೂರು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೋದಿ, ಅವುಗಳ ಸಾರದಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ನೂರೊಂದನೆಯ ಪುಸ್ತಕವಲ್ಲ. ಭಗವದ್ಗರ್ವನದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಕರತಲಾಮಲಕವಾಗಿಸಿಕೊಂಡ ಲೋಕ ಗುರು ವೊಬ್ಬರ ಬೋಧನೆಯ ಸಾರಸರ್ವಸ್ವವಿದು. ಅಮೃತದ ರುಚಿ ಎಂದಿಗೂ ಕುಂದುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಗ್ರಂಥದ ಮಹಿಮೆಯಾದರೂ ಅಷ್ಟೆ: ಅಜರಾಮರ, ದಿಗಂತವಿಶ್ರಾಂತ.

“ತೀವ್ರ ವೈರಾಗ್ಯ ಉಂಟಾದರೆ ಆತನನ್ನು ಪಡೆಯ ಬಹುದು. ಯಾರನ್ನೇ ಆಗಲಿ ನೀರಿನೊಳಕ್ಕೆ ಅದುಮಿ ಇಟ್ಟಾಗ ಹೇಗೆ ಆತನ ಪ್ರಾಣ ಒಂದು ಗುಟುಕು ಉಸಿರಿ ಗಾಗಿ ಒದ್ದಾಡುವುದೋ, ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾಣ ಭಗವಂತನಿಗಾಗಿ ಕಾತರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಆಗ ಆತನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಪಡೆಯಬಹುದು.”

- ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ

ಸಾಧನೆಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ: ಗುರುವಿನೊಡನೆ ದೇವರಡಿಗೆ

ಮಾತಾ ತ್ಯಾಗಮಯೀ

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರಿಂದ 'ಮಹಾಪುರುಷ'ರೆಂದೇ ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಸ್ವಾಮಿ ಶಿವಾನಂದರು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ನೇರ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲೊಬ್ಬರು. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಹಾಸಂಘದ ಎರಡನೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಅವರು ನಡೆಸಿದ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳ ಸಂಕಲನವೇ 'ಗುರುವಿನೊಡನೆ ದೇವರೊಡನೆ'. ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಅನುವಾದದೊಂದಿಗೆ ಅಸಾಧಾರಣ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿದೆ, ಈ ಗ್ರಂಥ. ಇದನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿರುವ ಮಾತಾಜಿಯವರು ಚಳ್ಳಕೆರೆಯಲ್ಲಿರುವ 'ಶ್ರೀಶಾರದಾಶ್ರಮ'ದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಉತ್ತಮ ವಾಗ್ಮಿಗಳು ಮತ್ತು ಬರಹಗಾರರು.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಅಪೂರ್ವ ತಪೋಮಯ ಜೀವನವೃಕ್ಷವು ನೀಡಿದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಫಲಪುಷ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಸ್ವಾಮಿ ಶಿವಾನಂದಜಿಯವರು ಒಬ್ಬರು. ಒಮ್ಮೆ ಅವರು ಮಠದ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯೊಬ್ಬರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದರು, “ನೀನು ಯಾವ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದೀಯ? ನೀನು ನಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಓದಬಲ್ಲೆಯಾ? ನಮ್ಮ ಜೀವನವೇ ಉಪನಿಷತ್ತು. ಶಾಸ್ತ್ರರಹಸ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಣುತ್ತೀಯೆ.” ಮಹಾಪುರುಷ ಮಹಾರಾಜರ ಜೀವನವೇದವನ್ನು ನಾವು ಓದಲು ಸಮರ್ಥರಾದರೆ ಶಾಸ್ತ್ರಮರ್ಮಗಳೆಲ್ಲ ತಾವಾಗಿಯೇ ಮನೋಗೋಚರವಾಗುತ್ತವೆ. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಅವರನ್ನು ಸುಮ್ಮಸುಮ್ಮನೆ ಮಹಾಪುರುಷ ಎಂದು ಕರೆದರೇನು? ವಿವಾಹಿತರಾದರೂ, ಪತ್ನಿಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ರಾತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಳೆಯಬೇಕಾಗಿ ಬಂದರೂ, ಅವರ ಸಂಯಮ, ನಿರ್ವಿಕಾರಚಿತ್ತತೆ, ಭಗವತ್ ವ್ಯಾಕುಲತೆ ಒಂದಿನಿತೂ ವಿಚಲಿತವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಸಂಖ್ಯ ಅಸಂಖ್ಯ ಮುಮುಕ್ಷು ಸಾಧಕ ವೃಂದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ ಸಿದ್ಧಗುರುವಾಗಿಯೂ ಅವರು ಎಷ್ಟು ನಿರಹಂಕಾರ ಭಾವದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನಾನು ಯಾರಿಗಾದರೂ ದೀಕ್ಷೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ಬುದ್ಧಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀರಾಕೂರರ ಕೃಪೆಯಿಂದ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಗುರುಬುದ್ಧಿಯಾವತ್ತೂ ತಲೆಹಾಕಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರೇ ಜಗದ್ಗುರುವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೇ ಭಕ್ತರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅವರೇ ನನ್ನೊಳಗೆ ಕುಳಿತು ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಎರಡು ಮೂರು ಘಟನೆಗಳು ಅವರ ದೇವಜೀವನದ ಮಹಾಮಹಿಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಸಾರಿ ಹೇಳಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟಾದವು. ಅವರ ಸಮಗ್ರ ಜೀವನವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ-ಆಲೋಚನ-ಮನನಗೈದಾಗ ಈ

“ಗುರು (ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಗುರು, ಎಲ್ಲ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಪ್ರದೀಪ್ತ ಸಂತ ಮಹಾತ್ಮರೂ ನಮಗೆ ಗುರುತುಲ್ಕರು) ನಮ್ಮನ್ನು ದೇವರಡಿಗೆ” ನಮ್ಮನ್ನು ಸತ್-ಚಿತ್-ಆನಂದ ಧಾಮಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಿಡಿದು ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತಿಹನು ಎಂದು ಅರಿವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹೃದಯ-ಬುದ್ಧಿಗಳು ತುಂಬಿ ಬರುತ್ತವೆ. ನಾವೂ ಆ ಮಹಾಜೀವನವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಮತ್ತಷ್ಟು ಧ್ಯಾನಗೈಯಬೇಕು. ವಿತರಾಗ ವಿಷಯಂ ವಾ ಚಿತ್ತಮ್ (ಪಠಂಜಲಿ ಯೋಗ ಸೂತ್ರ ೩.೭) - ಮಹಾತ್ಮರ, ವಿತರಾಗಿಗಳಾದ ಸಂತ ಮಹಾತ್ಮರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಚಿತ್ತವನ್ನಿಡುವುದರಿಂದ ಅವರ ದಿವ್ಯಗುಣಗಳು, ದಿವ್ಯಶಾಂತಿ ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲೂ ಕ್ರಮಕ್ರಮೇಣ ಅವತರಿತವಾಗುತ್ತವೆ. ಶ್ರೀ ಕುವೆಂಪು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, “ಓ ಅಲ್ಪವೇ, ಅನಂತದಿಂದ ಗುಣಿಸಿಕೋ; ನೀನ್ ಅನಂತನಾಗುವೆ.” ಗುರುವೇ ಅನಂತ. ಗುರುಶಕ್ತಿಯೇ ಅನಂತ.

ಮಹಾಪುರುಷಮಹಾರಾಜರ ಶಿಷ್ಯರಾದ ಸ್ವಾಮಿ ಅಪೂರ್ವಾನಂದಜಿಯವರು ತಮ್ಮ ಗುರುಸೇವಾವಧಿಯಲ್ಲಿ (೧೯೨೦ ರಿಂದ ೧೯೩೨ರ ವರೆಗೆ) ಬಂಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಸಂವಾದಗಳು 'ಶಿವಾನಂದ ವಾಣಿ' ಎಂದು ಪ್ರಕಟವಾದವು. ಬಂಗಾಳಿ ಮೂಲವನ್ನು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಆಂಗ್ಲ ಅನುವಾದ - “For Seekers of God” ಆ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಿ ಅನುವಾದಿಸಿದ ಕನ್ನಡಾನುವಾದ 'ಗುರುವಿನೊಡನೆ ದೇವರಡಿಗೆ' ಎಂದು ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಮಹಾಪುರುಷ ಮಹಾರಾಜರಿಂದಲೇ ಮಂತ್ರದೀಕ್ಷಿತರಾದ, ರಾಮಕೃಷ್ಣ-ವಿವೇಕಾನಂದ ಪರಂಪರೆಯ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸುವಲ್ಲಿ ಕಾರಣೀಕರ್ತರಾದ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯ.

ಎಂತಹ ಸುಂದರ, ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ, ಹೆಚ್ಚು ವಿಚಾರ ಕಡಿಮೆ ಶಬ್ದಗಳು. ಎಷ್ಟು ತೂಕದ ಭಾಷೆ, ಎಂತಹ ಘನತರ ಚಿಂತನೆ, ಅನುಭಾವಗಳು. ಗ್ರಂಥದ ನಾಯಕರಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಮೋ ನಮಃ ; ಗ್ರಂಥದ ಅನುವಾದಕರಿಗೂ ನಮ್ಮ ನಮೋ ನಮಃ.

ಈ ಗ್ರಂಥವು ಸಾಧಕರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಎಂದೆನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತಿಲ್ಲ. ಸಾಧಕನು ಮನದ ಚಂಚಲತೆ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಾಸನೆಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಿಭಗವದ್ಭಾವದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರಮತಿಯಾಗುವಲ್ಲಿ ಸತ್ಸಂಗ, ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಗಳ ಪಾತ್ರ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ. “ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಾನ್ಯಾ ಪ್ರಮದಃ” - ‘ಸದ್ಗ್ರಂಥಗಳ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾದಗೈಯದಿರು’ ಎಂದೇ ಋಷಿಯ ಆಣತಿ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು, ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳು ಅಸಂಖ್ಯ, ಅಸಂಖ್ಯ. ಜೀವನ ಅಲ್ಪ, ಗ್ರಂಥರಾಶಿ ಅಗಾಧ. ಅವನ್ನು ಓದಿಯೂ ಅನುಭವಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದೆ ‘ಅವಿಜ್ಞಾತೇ ಪರೇ ತತ್ತ್ವೇ ಶಾಸ್ತ್ರಾಧೀಸ್ತು ನಿಷ್ಫಲಾ’ (ವಿವೇಕಚೂಡಾಮಣಿ, ೫೯) ಅವುಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ತಮ್ಮ ‘ರಾಜಯೋಗ’ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ, “ಸಾಧಕನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಬರೆದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕು.”^೧ ಈ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಸಂಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಪೂತಗೊಂಡ ಗ್ರಂಥಗಳ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಂಪರೆಗೆ ನಿಷ್ಠನಾದ ಸಾಧಕನ ‘ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಜ್ಞಾನಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ’, ಸಾಧನಾ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ‘ಗುರುವಿನೊಡನೆ ದೇವರಡಿಗೆ’ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಮುಖವಾದುದು. ಸ್ವಾಮಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣಾನಂದಜಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, “ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರನ್ನು ನೀವು ಅವತಾರ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೀರಿ. ‘ಅವತರಣ’ ಅರ್ಥದ ಯತ್ಕಿಂಚಿತ್ ಕಲ್ಪನೆಯಾದರೂ ನಿಮಗಿದೆಯೇ? ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಜೀವನ + ಅವರ ಕೃತಿ ಶ್ರೇಣಿ+ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಎಲ್ಲ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಶಿಷ್ಯರ ಜೀವನ + ಅವರ ಬೋಧನೆ, ವಾಣಿಗಳು + ಅನಂತ = ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣವತಾರ.”^೨ ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲೂ ನಾವು ‘ಗುರುವಿನೊಡನೆ ದೇವರಡಿಗೆ’ ಕೃತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮದಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಗಿಂತ, ತತ್ತ್ವ ವಿಮರ್ಶೆಗಿಂತ ಸಾಧನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ, ಅನುಷ್ಠಾನ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ-

- ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛೆ, ಆದರೆ ಮನಸ್ಸು ನಿಲ್ಲುತ್ತಿಲ್ಲ; ಜಪ, ಧ್ಯಾನ, ಸತ್ಸಂಗಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದರೂ ಭಗವದನು ರಾಗ, ಪೂರ್ಣ ಶರಣಾಗತಿ ಬರುತ್ತಲಿಲ್ಲ ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಸಾಧಕರು ಪದೇ ಪದೇ ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ.

-ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಅಗತ್ಯ, ಅದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ, ಧ್ಯಾನ ಜಪದ ಮಹಿಮೆ, ವ್ಯಾಕುಲತೆಯೇ ಸಾರವಸ್ತು.

-ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ, ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು, ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಕುರಿತಾದ ತಮ್ಮ ಸ್ಮೃತಿಗಳು, ತಮ್ಮ ಗುರುಭಾಯಿಗಳ ಕುರಿತಾದ ಸ್ಮೃತಿಗಳು.

-ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣಾವತಾರದ ಅಗಾಧ ಶಕ್ತಿ, ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಹಾಸಂಘದ ಪರಿಶುದ್ಧ ಮಹಿಮೆ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ, ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ, ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಜನ್ಮದಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ದಿನ ಅಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ, ಬೇಲೂರು ಮಠದ ಮಹತ್ವ.

-ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾತುಗಳು.

-ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಕೃತ ಸ್ತೋತ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ಬಂಗಾಳಿ ಭಜನೆಗಳ ಹೃದಯಂಗಮ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ.

-ಮಹಾಪುರುಷ ಮಹಾರಾಜರ ಅತ್ಯಪಾರ ಜೀವದಯೆ, ಜೀವಕಾರುಣ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಭಯವಾಣಿಗಳು.

-ಅವರ ಭಾವರಾಜ್ಯದಾಳದ ‘ರಾಜಗುಹ್ಯಂ ಪವಿತ್ರಂ ಇದಂ ಉತ್ತಮಮ್’ ಆದ ವಿಶೇಷ ದೃಶ್ಯಗಳು. ಅವರ ಸಮಾಧಿ ಅವಸ್ಥೆಯ ಹಲ-ಕೆಲವು ವರ್ಣನೆಗಳು.

ಹೀಗೆ ಸಾಧನೋಪಯೋಗಿಯಾದ ಹತ್ತು ಹಲವು ಚಿಂತನೆಗಳು, ಅವರ ಅಹೈತುಕ ಲೋಕಸಂಗ್ರಹ ದೃಷ್ಟಿ, ಅವರ ಆಶೀರ್ವಾದ ಭಾವಗಳು ದಾಖಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ವಚನವೇದದ ಸಾರವನ್ನೇ ಈ ಗ್ರಂಥ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ತಂದೆ ಹೇಳಿದುದನ್ನೇ ಮಗ ಹೇಳಿರುವುದು. ಮಗ ತಂದೆಯಲ್ಲಿ ತದ್ಗತಪ್ರಾಣನಾಗಿ ಅವನ ಧ್ವನಿಯನ್ನೇ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸಿದುದು.

ಈ ಗ್ರಂಥದ ಪ್ರಧಾನ ಪಲ್ಖಿ “ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆ”, “ಅತ್ತು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸು”, “ಕೃಪೆಗಾಗಿ ಗೋಗರೆ”, “ಅವನ ಕೃಪಾ ವರ್ಷವಾಗದೆ ಏನನ್ನೂ ಪಡೆಯಲಾಗದು.” ಮಹಾಪುರುಷಜಿ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಅಷ್ಟೊಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುವಾಗ ನಾವು ಒಮ್ಮೆ ನಮ್ಮ ಮನಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆನು? ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು? ಎಷ್ಟು ಆಂತರ್ಯದಿಂದ? ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ? ಇಲ್ಲಿಯೇ ನಾವು ಗೈಯಬೇಕಾದ ಕೃಷಿ ಬಹಳ ಇರುವಾಗ ಇನ್ನು ಸಂಸಿದ್ಧಿಯ ಮಾತೆಲ್ಲಿ?

ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಮಹಾಪುರುಷಜಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

“ಹೇ ಕರುಣಾಕರ, ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಕೃಪೆದೋರು. ಎಂದು ದಿನ ದಿನವೂ ಅವನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸು. ದೇವರಲ್ಲಿ ನೀನು ಮೊರೆ ಯಿಟ್ಟಷ್ಟು ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸು ನಿರ್ಮಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಿಶುದ್ಧ

೧. Complete Works of Swami Vivekananda, Vol.1, P.179

೨. God Lived With Them, Page 290

ನಿರ್ಮಲ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅವನು ಆವಿರ್ಭಾವವಾಗಿ ದರ್ಶನ ವೀಯುತ್ತಾನೆ.” (ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಪುಟ ೪)

“ಬೇಕಾದದ್ದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಹೃದಯ ಸರ್ವಸ್ವವಾದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಾಗ ಆಳು. ಅತ್ತು ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ಮೊರೆಯಿಡು.” (ಪುಟ ೨೦)

“ಬೆನ್ನಾಗಿ ಅಳಬೇಕಯ್ಯಾ. ಅಳುತ್ತ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸು. ಪ್ರಾರ್ಥಿಸು ಆಳು. ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೇಮಸಹಿತವಾಗಿ ಆಳು. ವ್ಯಾಕುಲನಾಗಿ ಆಳು.” (ಪುಟ ೩೭೯)

ಜೀವನದ ಕಷ್ಟ-ದುಃಖ-ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಸಾಧನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಸಂಶಯ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಉಪಾಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಉನ್ನತಿಯೊಂದಿಗೆ ಭಗವತ್ಯಪಾಪಾತ್ರರಾಗಲು ದಾರಿಯೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ - ಎಂಬುದು ಮಹಾಪುರುಷಜೀಯವರ ದೃಢವಾಣಿ, ಅನುಭವವಾಣಿ.

ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದ ಪೂರ್ಣ ಶರಣಾಗತಿ. ಶರಣಾಗತಿ ಜೀವನದ ಸಾರ. ಆಗ ಜೀವನ ಸಾರ್ಥಕ. ಶರಣಾಗತಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸುಲಭವಸ್ತುವಲ್ಲ. ಶರಣಾಗತಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಸ್ತುವಲ್ಲ. ಮಹಾಪುರುಷಜೀಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

“ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶರಣು ಹೋದವರಿಗೆ ಪುನರ್ಜನ್ಮವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಪ್ರಪತ್ತಿ, ಸಮರ್ಪಣ, ಶರಣು ಪೂರ್ಣವಾಗಿರಬೇಕು. ನೈಜಮುಕ್ತಿ ದೊರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಮರ್ಪಣೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯ.” (ಪುಟ ೪೮)

“ವತ್ತರಿರ, ಸುಮ್ಮನೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಸುತ್ತುತ್ತೀರಿ? ಶರಣಾಗತರಾಗಿ ಶ್ರೀರಾಮಕೂರರ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿಯೇ ಇರಿ. ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೇನು ಮಾಡುವುದೂ ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದ್ದೊಂದೇ ಆಂತರಿಕ ಶರಣಾಗತಿ.” (ಪುಟ ೧೫೪)

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳು, ಉದಾಹರಣೆಗೆ, “ಆ ಕಿರಿಯೊಡಲ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡರೂಪಿಪೂರ್ಣ ಈಶ್ವರನೇಲೀಲಾಮಯನಾಗಿದ್ದಾನಲ್ಲ! ಹೊರಗೆ ನರ ಆಕಾರ, ಒಳಗೆ ನಾರಾಯಣ ವಿರಾಟ್ ” (ಪುಟ ೮೯), “ಇಡೀ ಭರತಖಂಡದ ರಾಷ್ಟ್ರಕುಂಡಲಿನಿಯೇ ಅವರ ಶಕ್ತಿಸ್ವರ್ಗದಿಂದ ಹೇಗೆ ಸುರುಳಿಬಿಚ್ಚಿ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡಿದೆ! ಶತಶತ ಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ಅಂತಹ ಭಗವದ್ವಿಭೂತಿ ಮರ್ತ್ಯಕ್ಕೆ ಅವತರಿಸಿಲ್ಲ” (ಪುಟ ೧೯) , “ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಪವಾಡವನ್ನು-ಜೀವಿಯ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರಗಳ ಸಂಸ್ಕಾರರಾಶಿಯನ್ನು ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೀಣವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಮನುಷ್ಯನ ಸಮಗ್ರ ಮನಸ್ಸಿನ ಗತಿಯು ಭಗವನ್ಮುಖಿಯಾಗುವಂತೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎರೆ ಮಣ್ಣಿನೊಡನೆ ಆಟವಾಡುವಂತೆ ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ

ಸ್ವರ್ಗಮಾತ್ರದಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಾಧಿಯೂ ಶಮನವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಎಂತಹ ವಿರಾಟ್ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ಆಗರವಾಗಿದ್ದರು ಶ್ರೀ ರಾಮಕೂರ! (ಪುಟ ೩೩೩) ” - ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಮಾತುಗಳು ನಮಗೆ ರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಸಿರಿಮಡಿಲಿಗೆ ಬಂದ ನಾವುಗಳೇ ಧನ್ಯರು, ನಾವು ಇನ್ನೂ ಅಧಿಕಾರಿಕವಾಗಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಭಾವವನ್ನು ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಧರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಶೀಲರಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಜಪ ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ತಮ್ಮ ಸಾಧನಾಜೀವನದ ದೀರ್ಘ ಹೋರಾಟದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ, ತಮ್ಮ ಅನುಭವದಾಳದ ನೆಲೆಯಿಂದ ಅವರು ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾವು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮೆಲುಕು ಹಾಕಿ ಪಾಲಿಸಲೇಬೇಕು. LKG ಯಿಂದ Phd ವರೆಗಿನ ಜಪಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿತ ಎಲ್ಲ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿ, ಮೆಟ್ಟಿಲು ಮೆಟ್ಟಿಲಾಗಿ ಸೂತ್ರರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆ ವಾಕ್ಯವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕು:

“ನಮ್ಮ ಬಳಿ ಇರುವುದೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಉಪದೇಶ-ದೇವರನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ. ಅದೇ ಸರ್ವ ಧರ್ಮೋಪದೇಶಗಳ ಸಾರ.” (ಪುಟ ೫೯)

“ನಿಮ್ಮ ದಿನದಿನದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರಿ. ಆದರೆ ದಿನದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ದೇವರನ್ನು ನೆನೆದು ಅವನಿಗೆ ಮೊರೆಯಿಡಿ.” (ಪುಟ ೫೯)

“ನೀನು ಸರಿಯಾಗಿ ಜಪ-ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀಯೋ? ಅದರಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ನಿನಗೆ ಶಾಂತಿ ಆನಂದ. ಜಪದ ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾತರಭಾವದಿಂದ ಆತನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸು.” (ಪುಟ ೯೩)

“ಭಗವಂತನ ಪರವಾದ ಅಭೀಪ್ಸೆ(ವ್ಯಾಕುಲತೆ) ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.” (ಪುಟ ೭೯)

“ಪ್ರೇಮಭರದಿಂದ ಅವನ ನಾಮವನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಜಪಿಸಿದರೂ ಸಾಕು, ಮನಸ್ಸು, ಪ್ರಾಣ ಆನಂದಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಪ್ರೇಮ ಸಹಿತವಾಗಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಾರಿ ಅವನ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದರೂ ಸಾಕು, ಲಕ್ಷ ಲಕ್ಷ ಬಾಯಿ ಜಪಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ.” (ಪುಟ ೧೨೯)

“ನೀನು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೀಯೋ, ಅಂತರದಿಂದ ಅಂತರತಮ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತೀಯೋ ಅಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳಕನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೀಯೆ. ಬೆಳಕು ಹೊರಗಡೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲ ಒಳಗಡೆಯೇ, ಎಲ್ಲ ಒಳಗಡೆಯೇ.” (ಪುಟ ೧೩೮)

“ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಮಾಡುತ್ತ ಮನಸ್ಸು ಜಪ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಆಗ ಆನಂದಾನುಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಜಪ ಮಾಡುವಾಗ ತಾಕೂರರು ನಿನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಸಸ್ಯಹ ದೃಷ್ಟಿ

ಗುರುದಿನೋದನೆ ದೇವರಾಜಿಗೆ

ಕುವೆಂಪು

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಶ್ರಮ, ಯಾದವಗಿರಿ, ಮೈಸೂರು ೫೬೦ ೦೨೦

ಬೀರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಏಕಾಗ್ರಭಾವದಿಂದ ಭಾವಿಸಿಕೋ. ಈ ಭಾವನೆ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಸ್ಥಾಯಿಯಾಗುವುದೇ ಧ್ಯಾನ.”
(ಪುಟ ೨೨೨)

“ಯಾವಾಗಲೂ ಜಪ-ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಜಪ, ಮಾತ ನಾಡುವಾಗ ಜಪ, ಮಲಗುವಾಗ ಜಪ, ಎಲ್ಲ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಜಪ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಕೆಲಕಾಲ ಜಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ, ಮನಸ್ಸಿನ ಒಂದು ಅಂಶ ಸರ್ವಕ್ಷಣವೂ ಜಪ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಅಂತಃ ಪ್ರವಾಹಿಯಾದ ಸ್ತೋತದಂತೆ ಸರ್ವಾವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜಪ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.” (ಪುಟ ೩೭೦)

ಸೇವೆಯನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಮಹಾಪುರುಷಜೀ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

“ಈ ಜಗತ್ತು, ಎಲ್ಲ ಜೀವರಾಶಿಗಳು ಅವನದೆಂದು ಅರಿ ಯಿರಿ. ಅವನೇ ಕರ್ತ. ನೀವು ಅವನ ದಾಸರು. ಅವನು ಕೃಪೆಯಿಟ್ಟು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಅವನ ಜೀವರಾಶಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನೀವು ಧನ್ಯರು! ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತ ನಿಮ್ಮ ಅಹಂಭಾವ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಲಯವಾದಾಗ ಉಳಿಯುವುದು ಕೇವಲ ಅವನೇ. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಈ ಪರಿಪಕ್ವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಎಂದು ಏರುತ್ತದೆಯೋ ಅಂದು ನಿಜವಾದ ಜನಹಿತ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.” (ಪುಟ ೮೩)

“ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಗಿರಬೇಕು? ಎಂದು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ತಿಳಿ ಯುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.” ಎಂದು ಭಕ್ತನೊಬ್ಬನು ತನ್ನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಾಗ, ಮಹಾಪುರುಷಜೀಯವರು, “ಯಾವಾಗ ನಿನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿ ನನ್ನದು ಎಂಬ ಭಾವ ಉಂಟಾಗು ತ್ತದೆಯೋ ಆಗ ಎಲ್ಲವೂ ಭಗವಂತನದೇ ಎಂಬ ಭಾವವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಹೆಂಡತಿ, ಮಗ, ಸ್ವಜನರು ಎಲ್ಲರೂ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಸೇರಿದ ಜೀವಗಳೇ. ಅವರಿಗೆ ಏನು ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ನಾರಾಯಣ ಬುದ್ಧಿ ಯಿಂದಲೇ ಮಾಡಿದರೆ ಸಂಸಾರದ ಉಸುಬಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಸಾಂತ್ವನವನ್ನು ತುಂಬುತ್ತಾರೆ.

ಮಾನವತೆಯ ಕುರಿತಾದ ಮಹಾನ್ ದಯೆ, ಕಾರುಣ್ಯ, ಪರದುಃಖಕಾತರತೆ ಅವರ ಜೀವನದ ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಮಹಾಪುರುಷಜೀ ಅದೆಷ್ಟು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, “ನಮಗಿರುವುದೊಂದೇ ಆಸೆ. ಅದು ಜಗತ್ ಕಲ್ಯಾಣ. ಜನರ ಗೋಳು, ಕಷ್ಟ, ದುಃಖ, ನಷ್ಟಗಳಿಗಾಗಿ ನಾವೆಷ್ಟು ಸಂಕಟಪಡು ತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿನಗೆ ಹೇಗೆ ತಾನೆ ವಿವರಿಸಲಿ?” ಇದು ಮಹಾತ್ಮರ ಹೃದಯ! ತಮ್ಮ ಬಳಿಬಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಹೃದಯ ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಧೈರ್ಯ-ಸಾಂತ್ವನ-ಭರವಸೆಯನ್ನು ತುಂಬಿದರು. ಎಂತಹ ಪಾಪಿತಾಪಿಗಳಿಗೂ, ನೀಚರಿಗೂ, ಪತಿತರಿಗೂ ತಮ್ಮ ದೀಕ್ಷೆಯ ದ್ವಾರವನ್ನು ತೆರೆದಿಟ್ಟರು. ಅವರೆಲ್ಲರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ದಿವಾ -ರಾತ್ರಿಯೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ-ಧ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅಂತಹ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಬಹಳ. ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದಾಗ ಒಬ್ಬರು, “ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಶ್ರಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ ಮಹಾಪುರುಷಜೀ, “ಅಂತಹ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯಾಸವೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ನನಗೆ ತುಂಬ ಸಂತೋಷ ವಾಯಿತು. ಶ್ರೀ ರಾಕೂರರ ನಾಮವನ್ನು ಅದೆಷ್ಟು ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸಿದಂತಾಯಿತು. ಎಷ್ಟು ಜನ ಅವರ ಹೆಸರಿಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಭಕ್ತಿ ವ್ಯಾಕುಲತೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಸುಮ್ಮ ನಿರಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಶರೀರ ಇರುವುದೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಜನರಿಗೆ ದೇವರ ಕಥೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದೇವರ ಹೆಸರು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.” (ಪುಟ ೭೨) ” ಎಂದರು. ಇನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ಅವರೇ ತಮ್ಮ ಸೇವಕರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಹೊರಗೆ ಯಾರಾದರೂ ದೀಕ್ಷಾಪ್ರಾರ್ಥಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಹುಡುಕಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಕರೆದು ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. “ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವವ ರಿಗೆ ಇದೇ ಕೊನೆಯ ಜನ್ಮ”, “ಕೃಪೆಯೊಂದೇ ನಮಗೆ ಗತಿ”, “ಚರಣವೇ ಶಾಂತಿಧಾಮ, ಶರಣನೆದುಃಖದೂರ!”, “ಶ್ರೀರಾಮ ಕೃಷ್ಣ ನಾಮವೇ ಈ ಯುಗದ ಮಹಾಮಂತ್ರ” ಎಂಬ ಭರವಸೆಯ